

que infesta uidisset: nec euadēdi spes daret: ī medios hostes erecto aīo irrupit. qbus inopina
ta audacia piculis ducē eorū occidit atque inde ubi spes salutis non fuerat: opima spolia retu
lit: & Mediolanū cū collega expugnauit. Marcellus primus romani nomis Hāibalē pluribus
uictoris elatū & Italiā deuastantē apud Nolā fugerē coegit. Syracusas urbē siciliæ clarissimā
expugnauit. Inde ī Apulia prope Canāsiū in quodam colle īfidiis circūuentus cecidit: cuius
mors hānibali maxio gaudio fuit. De morte Marcelli & uulnere Crispini collegæ q euasit:

inūmerabiles alii: maxieque ipse populus romāus aī ma
gnitudie excellit. Declaratur autē studiū bellicæ gloriæ:
quod statuas quoque uidēus ornatu ferē militari.

De aī elatiōe. quæ uitio datur. et audacia pōt appellari.

Sed ea animi elatioque cernitur in periculis et labo
ribus si iustitia uacat: pugnatque nōn pro salute
communi: sed pro suis cōmodis in uitio est Non. n. mō
idūirtutis non ē: sed potius immanitatis oēm humanitatē

feritatis

gibus suis parere coegerūt. & Militia dicebat̄ ars romana: & agere ac pati fortia romanorum
erat ī rebus aduersis aīos nunq̄ demittebāt: imo ipsi erigebātur: & ad decorū præstādū pm
ptissimi erāt. Vnde hāibal cū uidisset romāos cæsos apud trasimenū seruātes adhuc ī morte
ferociā: & hastas tenētes & eses. Quas mortes inqt: præmit oīs dextera ferrū Armatusque ia
cet seruās certamina miles. Hos en os obitus nostræ spectate cohortes. Fronte minæ durāt &
stāt in uultibus iræ. Et uereor ne quæ tāta creat idolle tellus Magnāimos fœcūda uiros huic
facta dicarint impiū: atque ipsis deuincāt cedibus orbē. Et Pyrrhus Leuino consule supato:
cū stragē recēferet: uidēs romāos aduerso uulnere & truci uultu ēt mortuos iaceī: sublati ad
cælū māibus dixit: se totius orbis dominū eē potuisse: si tales sibi milites contigisset: & Sylli
us alloquēs Romā post pugnā ad cānas mœstā & quasi desperatē dicit. Tuque anxia fati Pōe
precor lachrymas: & ad ora uulnera laud̄s ppetuas paritura tibi. nā tpe tali Nullo maior eris
mox sic labere secūdis. Ut sola cladū tuearis noīna fama. c Excellit: illustrior ē cæteris gen
tibus. Animi: magnitudie: aīo elato humanaeque res & oīa terribilia despiciēte. d Declarat̄
aut studiū: hoc argumēto inqt ostēdit̄ romāos bellica laude claruisse: quoniā oēs ferē statuae
quæ fuerāt erectæ ī premiū uirtutis: sūt in habitu militari. Vnde apparet maxia laud̄ dignes
eē: q forti animo & magno res agūt præclaras: q̄ statuae non erigūtur fere: nisi illis q bellicā
laudē meruerit. e Studiū: imēsa uolūtas bellicæ gloriæ: q̄ romāi appetebāt tanq̄ sumā lau
de ueraque dignissimā: quoniā uiroꝝ ē fortitudo. f Ornatu militari: habitu. quasi dicat ui
de quā fuerit ī precio gloria bellica: quæ ex hac fortitudie & magnāimitate pcedit. q̄ statuae
uidētur ī habitu militari fere oēs: ut pauci uideātur meruisse statuas ob aliā uirtutē quā for
titudinē. Eodē accedūt honores inqt Aristoteles in ethicis: q cū a regibus tū a ciuitatibus sūt
īstituti. Togata effigie inqt Pli. li. xxxiiii. ātiqtus statuae erigebāt. placuer̄ & nup tenētes hastā
ab ephæboꝝ gymnycis exēplaribus: quas achilleas uocat. græca res ē nihil uelare at ecōtra ro
mana ac militaris toracas addeī. Cæsar qdē dictator loricatā sibi dicari ī foro suo passus est.

Ed ea animi elatio. Posita fortitudinis cōmédatione: ponit eā aī elationē: quæ in uitio ē
nec potest dici uera fortitudo: sed quædā audacia & immanitas. Vnde opus est fortē ha
bere alias uirtutes. g Animi elatio magnāimitas ī periculis subeūdis & laboribus. h Si ua
cat: si ē sine iustitia. i Non pro cōi salute: ad utilitatē reipu.: sed p priuatis utilitatibus: ut
fecit Cæsar: cui adimit fortitudinis laudē: quoniā non ad cōm utilitatē: sed suā fuit fortis
& magnāimus. k In uitio ē: non meref laudē ueræ fortitudinis: sed uitio ascribit̄ non uirtu
ti: quoniā ē contra iustitiam. fortitudo inqt Ambrosius: est uelut excelsior cæteris: sed nunq̄
incomitata uirtus. l Non enim: pbat id quod dixit. Id pugnare pro suis commodis: ut fece
rat Cæsar. m Non est uirtutis: non pertinet ad uirtutem. Immanitatis: feritatis & sæuitiæ.
Nam ruit ī uetitū animus elatus: si non hēt alias uirtutes: & maxime iustitiam: & ut ostendat
uerum id esse quod dixit: affert definitionē stoicorū de ipsa fortitudine. ipsa. n. definitio de
clarat quæ uis uerbo subiiciatur. ideo Aristoteles: ut dictū est primo moralium dicit: eniten
dum est autem singula pertractare: ut suapte natura percipi possunt: & adhidenda est diligē
tia: ut bene definiantur: nam magnam ad ea quæ sequuntur asserunt opem. principium. n.
plusquam dimidium totius esse uidetur: & eorum quæ quærentur per ipsum fieri māifesta.

& filio Marcello dixi habun
de ī commētariis Syllii. Mar
cellus a marte cognoiatu est
q̄si martellus. a Innūerabi
les alii: romāi. f. duces & cla
rissimi impatores ac fortitu
dinis preconio digni. quorū
tāta copia apud romāos fuit:
ut nūeriari uix possēt. b Ma
xime: ante oīs alios populos
& nationes. Romani. n. forti
tudine & magnitudie animi
oīs gētes superunt. qd̄ exitus
docuit fortiter: qppe pugnā
do maximā orbis partem le